

Oponentský posudek na magisterskou práci

Název práce: Vliv chemismu vody a charakteru litorálu na společenstva vodního hmyzu horských nádrží a jezer

Autor: Štěpán Sivý

Oponent: RNDr. Tomáš Ditrich, PhD.

HODNOCENÍ PRÁCE – OBSAHOVÁ STRÁNKA

název

(X) dobře vystihuje obsah práce, je věcný a stručný

cíle a hypotézy

(X) jasně formulované

úvod a literární přehled

(X) jasný a přehledný, vztahuje se k zadané problematice a obsahuje dostatečné množství informací, které shrnuje na přiměřené úrovni poznání v dané oblasti; kriticky hodnotí použité informace

použité informační zdroje založené zejména na

(X) původní zahraniční a domácí literatura

použitá literatura

(X) v odpovídajícím rozsahu

materiál a metody

(X) nesrozumitelné (není možno posoudit adekvátnost použitých metod a materiálu) nebo nedostatečně popsán

výsledky

(X) vhodně prezentované, odpovídají použité metodice, k vyhodnocení použity vhodné statistické metody

interpretace dat (diskuse)

(X) odpovídající, autor prokázal dobrou znalost studované problematiky, vhodně cituje dostatečné množství literárních zdrojů

závěry

(X) závěry jsou sice přesné a podložené, ale úplně neodpovídají cílům práce, nebo některé cíle a hypotézy nejsou zmíněny

HODNOCENÍ PRÁCE - FORMÁLNÍ STRÁNKA

obrázky a tabulky

(X) přehledné a obsahují dostatečné množství informací

text

(X) formálně dokonalý

jazyk

(X) odpovídá gramatické správnosti, možnostem a zvyklostem používání v odborném textu

literatura

(X) citována bez chyb, jednotně, citace použité v textu odpovídají seznamu literatury a způsob citací odpovídá mezinárodním nebo českým normám (méně než 5 chyb na práci)

obsažené informace jsou

(X) pro obor nové nebo rozšiřující poznání a v dostatečném rozsahu, mohou tvořit základ publikace v odborném vědeckém časopise

V případě potřeby přiložte doplňující komentář. Slovní hodnocení je **povinné** v případě, že se oponent obhajoby osobně nezúčastní.

doplňující komentář přiložen ANO (X) NE ()

Předložená diplomová práce sumarizuje výsledky rozsáhlého terénního výzkumu, který si kladl za cíl popsat diverzitu a druhové složení makrozoobentosu horských stojatých vod z hlediska rozdílných chemických parametrů a rozdílného charakteru litorálů. Tento cíl se podařilo splnit, ačkoli lepší by pravděpodobně bylo vypsát např. počty jedinců do přílohy tabulky (P-1), namísto pouhého naznačení ne/přítomnosti druhu. Zjištění vlivu chemismu a vlastností litorálu je poněkud komplikovanější již z metodologického hlediska. V práci je obecně kladen důraz na pH vodních nádrží. Nicméně metodika měření pH (ani dalších parametrů) není v práci vůbec zmíněna. Kromě přístrojového vybavení není z metodiky jasné, za jakých podmínek bylo pH měřeno. Tyto hodnoty jsou přitom kriticky závislé na množství rozpuštěného CO₂, které se samozřejmě může dramaticky lišit nejen mezi lokalitami (viz lokality s vysokým podílem rozkládajících se org. zbytků, str. 41), ale i rámci lokality v závislosti na hloubce, denní době a např. intenzitě slunečního svitu. Z toho plyne otázka: Jakým způsobem ovlivňují tyto faktory pH a jak konkrétně bylo pH měřeno?

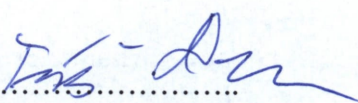
Z hlediska výsledků a jejich interpretace je práce kvalitní, přesto mám několik připomínek. Jako významný environmentální faktor, ovlivňující složení společenstev, se ukázalo být kolísání vodní hladiny (str. 35). Tento faktor však vůbec zpočátku nebyl hodnocen a do výsledků i diskuse začleněn až následně, po provedení prvních analýz. Ačkoli tomuto závěru lze věřit, metodologicky by bylo vhodné buďto faktor kolísání buďto zanést do vlastností stanovišť, anebo potom nabídnout jako možné, neověřené vysvětlení výsledků do diskuse. Neověřené je i tvrzení, že „vliv chronické acidifikace těchto jezer je však souběžný se slabým až nulovým vývojem litorální vegetace, která nicméně takto reaguje na nepříznivé kyselé podmínky“ – toto zase může být pravda, z výsledků práce to však nevyplývá – viz korelace v tab. na obr. P-8. Další připomínku mám k větě v diskusi na str. 43 „*Interpretace vlivu konduktivity je v tomto případě rovněž komplexní, zahrnující jak chemické podmínky lokality, tak charakter substrátu, případně vliv rybí obsádky*“, kterou bych prosil u obhajoby vysvětlit; a poslední k druhové skladbě zachycených ploštic – do výsledků bylo zahrnuto 10 druhů semiakvatických ploštic (Gerromorpha), které však použitou metodikou mohly být odchytávány jen náhodně až anekdoticky. Jejich zařazení do analýz je proto přinejmenším diskutabilní, přitom uvedené druhy tvoří cca třetinu všech zachycených ploštic.

Práce splňuje – nesplňuje požadavky kladené na magisterské práce předkládané na PřF JU, a proto ji doporučuji – nedoporučuji k obhajobě¹.

Práci hodnotím klasifikačním stupněm¹

VÝBORNĚ VELMI DOBŘE DOBŘE NEDOSTATEČNĚ

Datum: 7.5.2018

Podpis oponenta: 

¹ nehodící se škrtněte

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH, PŘÍRODOVĚDECKÁ FAKULTA,
KATEDRA BIOLOGIE EKOSYSTÉMŮ

Oponentský posudek na magisterskou práci

Název práce: Vliv chemismu vody a charakteru litorálu na společenstva vodního hmyzu horských nádrží a jezer

Autor: Bc. Štěpán Sivý

Oponent: RNDr. Pavel Sroka, Ph.D.

HODNOCENÍ PRÁCE – OBSAHOVÁ STRÁNKA

název

- ☒ (x) dobře vystihuje obsah práce, je věcný a stručný
- ☐ () vystihuje obsah práce, avšak ne zcela jednoznačně, věcně a stručně
- ☐ () nevystihuje obsah práce

cíle a hypotézy

- ☒ (x) jasně formulované
- ☐ () nejasně formulované
- ☐ () chybí

úvod a literární přehled

- ☒ (x) jasný a přehledný, vztahuje se k zadané problematice a obsahuje dostatečné množství informací, které shrnuje na přiměřené úrovni poznání v dané oblasti; kriticky hodnotí použité informace
- ☐ () nepřehledný – nelogicky členěný, bez kritické analýzy, avšak s dostatečným množstvím informací
- ☐ () příliš stručný (s nedostatečným množstvím podkladů) nebo nevýstižný a ke zpracovávané problematice se vztahuje pouze částečně

použité informační zdroje založené zejména na

- ☒ (x) původní zahraniční a domácí literatura
- ☐ () učebnice, slovníky a monografie
- ☐ () „šedá literatura“

použitá literatura

- ☒ (x) v odpovídajícím rozsahu
- ☐ () v nedostatečném rozsahu

materiál a metody

- ☒ (x) jasné, přehledné a srozumitelné, nechybí nic podstatného, množství materiálu (pozorování, opakování v prostoru a čase) a použité metody jsou takové, že pomohou splnit vytčené cíle
- ☐ () jasné a srozumitelné, nechybí nic podstatného, ale množství materiálu je nedostačující
- ☐ () nesrozumitelné (není možno posoudit adekvátnost použitých metod a materiálu) nebo nedostatečně popsán
- ☐ () nevhodně zvolené metody, nemohou dát odpověď na vytýčené cíle

výsledky

- ☒ (x) vhodně prezentované, odpovídají použité metodice, k vyhodnocení použity vhodné statistické metody,
- ☐ () zbytečně se opakující výsledky (např. dvojí prezentace v tabulkách i grafech), k vyhodnocení použity vhodné statistické metody
- ☐ () k vyhodnocení nebyly použity vhodné statistické metody
- ☐ () prezentace nedostatečná

interpretace dat (diskuse)

- (x) odpovídající, autor prokázal dobrou znalost studované problematiky, vhodně cituje dostatečné množství literárních zdrojů
- () diskuse dat je nedostatečná (diskuse neodpovídá úrovni a rozsahu uvedených dat)
- () data nepodložená, svým rozsahem neodpovídá zpracovaným datům a údajům, spekulace převládají nad fakty

závěry

- (x) práce má jasné a jednoznačné závěry, které jsou podloženy a odpovídají na cíle a hypotézy práce
- () závěry jsou sice přesné a podložené, ale úplně neodpovídají cílům práce, nebo některé cíle a hypotézy nejsou zmíněny
- () závěry nejsou podloženy či nevycházejí z předkládané práce

HODNOCENÍ PRÁCE - FORMÁLNÍ STRÁNKA

obrázky a tabulky

- (x) přehledné a obsahují dostatečné množství informací
- () nepřehledné, ale obsahují dostatečné množství informací
- () nejsou součástí textu
- () nevyhovující

text

- () formálně dokonalý
- (x) bez větších formálních nedostatků
- () po formální stránce nevyhovující (nemá doporučené členění)

jazyk

- (x) odpovídá gramatické správnosti, možnostem a zvyklostem používání v odborném textu
- () částečně odpovídá gramatické správnosti, možnostem a zvyklostem používání v odborném textu
- () neodpovídá gramatické správnosti, možnostem a zvyklostem používání v odborném textu

literatura

- (x) citována bez chyb, jednotně, citace použité v textu odpovídají seznamu literatury a způsob citací odpovídá mezinárodním nebo českým normám (méně než 5 chyb na práci)
- () citována s chybami, nejednotně, citace v textu neodpovídají seznamu literatury (chybějící nebo přebývající citace)

obsažené informace jsou

- (x) pro obor nové nebo rozšiřující poznání a v dostatečném rozsahu, mohou tvořit základ publikace v odborném vědeckém časopise
- () pro obor nové, ale samy o sobě nemohou tvořit základ publikace v odborném vědeckém časopise
- () jsou cenným potvrzením (aplikací) známých skutečností
- () jsou jen opakováním již známých skutečností bez nového přínosu

V případě potřeby přiložte doplňující komentář. Slovní hodnocení je **povinné** v případě, že se oponent obhajoby osobně nezúčastní.

doplňující komentář přiložen ANO (x) NE ()

Autor předložil k obhajobě diplomovou práci, zabývající se primárně acidifikací a jejími dopady na společenstva vodního hmyzu. Práci pokládám za zdařilou a nemám k ní zásadní kritické připomínky. Kladně hodnotím, že se autor kromě zpracování výsledků a vlastního sepsání práce podílel i na determinaci některých skupin.

Připojuji několik námětů k diskuzi v rámci obhajoby:

Zajímavé je srovnání lokalit z různých oblastí ČR s historicky různým průběhem acidifikace. Autor předpokládal vliv odlišného species pool jednotlivých oblastí na druhové složení společenstev vodního hmyzu, což výsledky nepotvrdily. Pokoušeli jste se nějak získat informace o species poolu jednotlivých oblastí? (vzorkováním geograficky blízkých, acidifikací nezatížených lokalit, daty z databázi výskytu jednotlivých druhů apod.)?

Z výsledků mi hodně zjednodušeně vyplývá, že o všem rozhoduje míra rozvoje litorální vegetace. Má autor představu, do jaké míry existují botanicky zaměřené práce zkoumající úbytek litorální vegetace v závislosti na acidifikaci, do jaké míry jsou různé rostliny rostoucí v této zóně acidosenzitivní?

Po formální stránce je práce psána srozumitelně a s malým množstvím překlepů. Lze samozřejmě najít některé drobné nedostatky, například v tabulce P-1 jsou autoři všech nalezených druhů uvedeni v závorkách. Správně se však autor dává do závorky pouze tehdy, pokud byl druh popsán v jiném rodu, což není případ některých uváděných druhů. Některé používané obraty nepůsobí úplně správně česky (není např. nutné používat výrazy cykly nutrientů či nárosty diatom, když má čeština poměrně osvědčené živiny i rozsivky). Tyto detaily však nesnižují celkově dobrou úroveň práce.

Práce splňuje - nesplňuje požadavky kladené na magisterské práce předkládané na PřF JU, a proto ji doporučuji – nedoporučuji k obhajobě¹.

Práci hodnotím klasifikačním stupněm¹

VÝBORNĚ ~~VELMI DOBŘE~~ ~~DOBŘE~~ ~~NEDOSTATEČNĚ~~

Datum: 16.5.2018

Podpis oponenta: 

¹ nehodící se škrtněte